

**INFORME SOBRE LA VIABILITAT
DEL DISSENY COL·LECTIU D'UNA
EINA DIDÀCTICA QUE PROMOGUI
I DIFONGUI EL DRET A
L'ALIMENTACIÓ.**

Organitza:

Desos
cooperació
i desenvolupament
sostenible

Amb la col·laboració de:

ÍNDEX:

1. Introducció i presentació del resultat.	2
1.1. Hipòtesis i objectius del projecte.	2
1.2. Descripció del projecte.	2
2. Context general del territori i descripció dels col·lectius implicats.	4
2.1. Descripció de les necessitats dels districtes, àmbits d'actuació.	4
2.2. Les TIC i les TAC a les aules.	6
2.3. Context de la necessitat de l'eina didàctica.	8
2.4. Descripció de les necessitats dels centres educatius.	9
2.5. Descripció dels participants.	10
3. Disseny de les avaluacions.	11
3.1. Canvis per adaptar-nos a les necessitats i revisió de resistències.....	11
3.2. Modificacions i propostes de canvi.	14
3.3. Conclusions i decisions finals	15

1. Introducció i presentació del resultat.

El que es pretén en aquest projecte és la imaginació, disseny i valoració d'una nova eina didàctica interactiva que es pugui executar tant a telèfons mòbils intel·ligents com a tauletes. Aquesta eina, des d'un principi es vol que sigui una eina per a implicar a les famílies en el projecte sobre el dret a l'alimentació que s'implementa a les escoles i a més a més, que els infants tinguin una eina més de motivació vers el projecte. També implicar a l'equip docent en el disseny i avaluació d'aquest projecte és important perquè és el col·lectiu que té la relació més directa entre les famílies i els seus infants que assisteixen a l'escola i són la part fonamental dels nostres projectes de foment del dret a l'alimentació. Cal dir que aquesta metodologia nova a implementar la volem estendre més enllà dels límits de la ciutat de Barcelona i la volem fer extensiva a tot l'àmbit d'actuació de l'entitat, és a dir des de Barcelona, fins a Sant Boi de Llobregat i també tots els altres municipis de l'àrea metropolitana de la ciutat comptal. D'altra banda i com a punt a tenir en compte, les enquestes i qüestionaris de valoració per tal de veure la viabilitat i funcionament del projecte sobre l'aplicació s'han dut a terme als col·lectius implicats en escoles barcelonines on l'entitat ha tingut accés i ha dut a terme activitats formatives anys anteriors.

1.1. Hipòtesis i objectius del projecte.

La principal hipòtesi amb la que treballarem sobre aquest projecte és la següent: ***La implementació d'una aplicació mòbil a les aules pot ser una eina molt útil i educativa per a difondre el projecte del dret a l'alimentació i implicar més els col·lectius que el reben indirectament, com poden ser les famílies dels infants d'escoles i instituts.*** Així doncs, el que volem realitzar amb aquest informe i mitjançant l'ús de l'aplicació mòbil és obrir el projecte una mica més. En projectes anteriors hem vist que els col·lectius com la docència o l'alumnat han sigut els principals participants d'aquest, però també s'ha observat que les famílies d'infants i joves han quedat en segon pla, així doncs mitjançant aquest projecte les volem implicar i que també s'acabin apoderant i fent seu un projecte de manera transversal.

Per tal d'aconseguir aquests punts des de l'entitat hem partit dels següents objectius:

Aquest projecte consta de diversos objectius un de general i un d'específic.

L'objectiu general del projecte que es va presentar a l'Agència Catalana de Cooperació per al Desenvolupament va ser ***contribuir a promoure l'exercici del dret a l'alimentació entre la població més vulnerabilitzada.*** D'altra banda, l'objectiu específic presentat és el de ***contribuir a garantir la disponibilitat i accessibilitat de l'alimentació a través de la capacitat dels titulars dels drets i responsabilitats sobre el dret a l'alimentació de comunitats educatives de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, promovent canvis en les actituds, conductes i pràctiques vers el consum.***

És per aquesta raó que una de les activitats presentades en aquest projecte, més en concret l'activitat 4, del projecte de l'Agència Catalana de Cooperació per al Desenvolupament és per assolir i dissenyar una eina didàctica que ens permeti assolir els objectius que s'acaben de presentar en el paràgraf anterior.

1.2. Descripció del projecte.

Aquest projecte es tracta d'un projecte socioeducatiu anual per contribuir a promoure l'exercici del dret a l'alimentació entre la població més vulnerabilitzada a partir

d'entendre el nostre model alimentari actual i construir als barris una xarxa a favor d'una alternativa responsable, justa i sostenible. El projecte treballa als barris amb rendes familiars més baixes de la ciutat de Barcelona, concretament amb una comunitat educativa de Primària de Nou Barris i dues de Secundària de Sants Montjuïc i Nou Barris amb metodologia d'aprenentatge i servei el curs escolar 2018-2019. Es genera consciència amb perspectiva d'equitat de gènere i es sensibilitza al voltant del dret a l'alimentació i les conseqüències del nostre model alimentari actual. Mitjançant sessions que promocionen aprendre a aprendre, la cooperació entre aules, el debat, l'aprenentatge actiu i vivencial i per tant, més significatiu, es fomenta la capacitat d'aprendre i prendre decisions justes i sostenibles a en l'àmbit local i global i transformant accions que obstaculitzin l'exercici del dret a l'alimentació per desinformació.

En els nostres projectes de cooperació internacional, s'ha contribuït a dignificar les condicions de vida de les persones de dues de les regions més empobrides de Nicaragua. El projecte recull tota aquesta experiència per posar a l'abast dels centres continguts, materials audiovisuals i activitats per treballar el dret a l'alimentació amb visió global, introduint alternatives en les praxis dels titulars de drets i responsabilitats de les comunitats educatives. De forma paral·lela l'alumnat acompanyat per la docència i Desos, fa recerca sobre praxi que vulneren el dret a l'alimentació al Nord. En el cas de Primària és a través de la recerca del lloc de procedència de les fruites i verdures del menjador i en el cas de Secundària a partir de les minves alimentàries que es donen en la producció agroalimentària ecològica. Es treballa amb la docència a través de diverses formacions i mitjançant el disseny i lideratge col·lectiu i participatiu del Pla d'Acció, a través de la detecció de necessitats i requeriments de cada comunitat educativa.

Ambdós cicles educatius decideixen la seva participació i responsabilitat per dur a terme el projecte. A Primària, aquesta demanda la interpel·la un personatge que actua com a fil conductor, la Kuka, una mare provinent d'una comunitat rural de San Miguelito i que treballa a la cuina escolar d'aquest municipi del Sud. Primer, i a partir del reportatge "Tierra Fèrtil", l'alumnat veu una altra manera de tenir accés i disponibilitat de productes, instant a l'alumnat a esbrinar el recorregut de les fruites i verdures del menjador escolar fins a arribar a l'escola per a conèixer quines desigualtats i conseqüències insostenibles provoca la cadena alimentària dels seus aliments. A Secundària, la demanda de participació s'inicia a través d'un joc de rol on viuen i veuen les necessitats econòmiques que requereix un projecte agroecològic i quines conseqüències econòmiques té si comerços, restauració o consumidores rebutgen els seus productes per canons estètics i de calibratge.

Una vegada finalitzada la presa de consciència, es motiva l'alumnat per investigar el seu entorn proper i crear noves aliances amb titulars de responsabilitats del dret a l'alimentació representats per col·lectius i comerços. Aquests treballen per la defensa de l'accessibilitat i disponibilitat d'una alimentació sostenible, la introducció de minves agroalimentàries en el circuit econòmic i de consum. També s'esbrinen noves praxis que respecten la temporalitat de productes i el maneig ecològic, concretament al Parc Agrari del Baix Llobregat. Les noves sinergies fomenten la cohesió i el valor del territori a través de la funció de la pagesia mitjançant el desenvolupament de diferents activitats de planificació, sembra/plantada i recol·lecció a camp.

Es treballa també generant espais per a la difusió de la transformació a través de les xarxes i web, fent un seguiment continu de les actuacions i dels resultats obtinguts amb l'execució del projecte, i també fent recerca de canals de difusió on el projecte pugui tenir presència i incidència. Es contempla també la identificació i diagnosi d'una eina educativa a partir de la participació de diferents comunitats educatives que fomenti la sostenibilitat del projecte i procuri el reconeixement del dret a l'alimentació en altres comunitats que es trobin en situació de vulnerabilització i no hagin desenvolupat el projecte.

2. Context general del territori i descripció dels col·lectius implicats.

2.1. Descripció de les necessitats dels districtes, àmbits d'actuació.

Per dur a terme el disseny de les avaluacions per a la detecció de necessitats de la introducció de l'aplicació, es van tenir en compte els districtes de Barcelona on s'havia implementat el projecte amb anterioritat. A partir de l'estudi dels districtes i a través de la creació d'un mapa de la ciutat de Barcelona, on es pot observar la renda per càpita de tots els districtes, es comprova que aquests districtes que corresponen a Nou Barris i Sants Montjuïc són les zones de Barcelona amb les rendes per càpita més baixes, menys de 16.000 €/any i per tant zones amb menys recursos materials. Amb la intenció de créixer en un futur proper, també s'ha volgut realitzar e incloure en aquest estudi els municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona que es troben en situacions més vulnerables com ara l'Hospitalet de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Sant Adrià del Besòs o Santa Coloma de Gramenet. En els mapes que es mostraran a continuació doncs el que es podrà observar són les zones més desafavorides de l'entorn de la ciutat de Barcelona, en aquestes zones és on l'entitat vol centrar els seus esforços i accions per tal de apropar, difondre i implementar els projectes sobre el dret a l'alimentació a les comunitats educatives de cada territori, ajudant-se si s'escau de la present eina que es valora aquest projecte, l'aplicació per a telèfons mòbils intel·ligents.

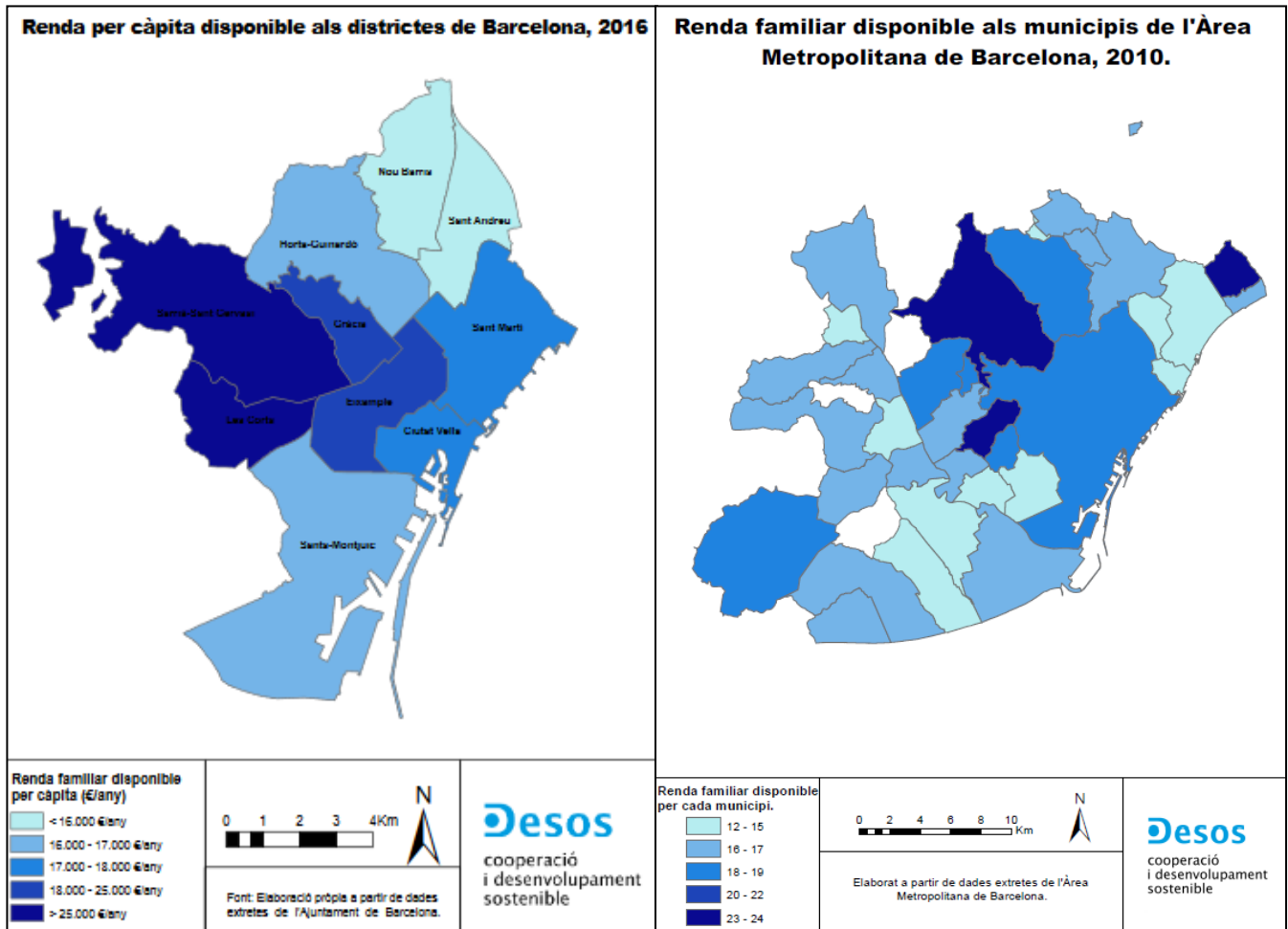
El 4.4% d'infants i adolescents té una privació de material quant a l'impossibilitat d'introduir a les seves dietes carn o peix 3 dies a la setmana. Hi ha un augment de la pobresa o d'exclusió social i de la injustícia global on no es garanteix viure amb dignitat ni cobrir les necessitats bàsiques com és l'alimentació. Quant a les causes socials, s'incrementen per les desigualtats socials globals, ja que encara que hi hagi més riquesa, aquesta està polaritzada per una redistribució de recursos i poders desiguals.

Després de conèixer les causes econòmiques i socials dels districtes, es podria preveure que l'alumnat d'aquests districtes té més facilitat en disposar de dispositius mòbils que d'ordinadors, pels preus que tenen al mercat. És per aquest motiu que s'aposta per la creació d'una app mòbil per apropar les famílies als processos d'aprenentatge que desenvolupen l'alumnat amb el projecte i que hi hagi activitats que s'hagin de fer amb alguna persona adulta.

Cal afegir que la idea principal del projecte de disseny i implementació de la app mòbil va ser la intenció i motivació d'arribar al major nombre de persones possibles. És a dir la intenció de la nostra entitat vers a aquest projecte és la de maximitzar l'impacte del projecte sobre el dret a l'alimentació arribant al major nombre de persones possibles.

També és important la diversitat cultural que es troba als districtes per la creació de l'app. Es creu interessant, ja que l'aplicació es podria configurar per diferents idiomes i per tant es podria apropar l'alumnat nouvingut i a les seves famílies al projecte, creant sentiment de pertinença i ajudant-los a crear nous vincles amb els seus companys de la classe, ja que no se sentirien exclosos durant les sessions.

Els dissenys de les avaluacions està molt enfocat en la creença de la importància d'implementar les noves tecnologies a les aules i a més, apropar les famílies als centres i crear una xarxa de comunitat educativa més sòlida.

Font: elaboració pròpia a partir de dades extretes de l'anuari estadístic de la ciutat de Barcelona i de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Com es pot observar en qualsevol dels dos mapes, hi ha present una forta descentralització del territori, on les desigualtats (en aquest cas els colors més clars) sempre es troben a les afores de les ciutats o conurbacions urbanes, doncs normalment solen ser llocs més assequibles per viure i no estan dotats d'una gran centralitat. A Barcelona, els districtes més desfavorits i on duem ja anys realitzant projectes i actuacions són els de Sants Montjuic i Nou Barris, d'altra banda si ens centrem a l'Àrea Metropolitana de Barcelona són els municipis pròxims als límits de la ciutat els més desfavorits, però paradoxalment també els més rics. Es veu clarament on es situen els pols de riquesa i també de dificultats de la ciutat, generant grans

desigualtats entre indrets propers. L'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat, el Prat de Llobregat o Sant Boi de Llobregat a la part esquerra de Barcelona i també, d'altra banda Badalona, Sant Adrià del Besòs o Santa Coloma de Gramenet per la part nord de la ciutat. Són aquests doncs els nuclis més desafavorits de la ciutat i entorns propers on l'entitat Desos Opció Solidària vol centrar les seves actuacions futures.

Pel que fa a la a la a la distribució del gènere que s'implica en el projecte, cal dir que s'ha detectat que normalment són les dones de la família. A les cases d'infants i joves, normalment són les dones les que s'encarreguen de les tasques de cura i manteniment de la llar, així i com també de l'alimentació de la família. En aquests barris més desafavorits on centrem les nostres actuacions cal dir que la majoria de la població es troba en una situació de vulnerabilitat econòmica i on la procedència dels seus habitants, malgrat hi hagi un percentatge elevat de gent nascuda a Barcelona, la proporció amb gent immigrant arribada de fora de la ciutat és molt més elevada. Aquests col·lectius majoritaris depenen del barri, però actualment dominen les ètnies sud-americanes i també les d'origen asiàtic.

Amb aquesta aplicació mòbil, es pretén arribar a tots els col·lectius implicats a les llars d'infants i joves dels centres educatius i fer-ho extensiu també al territori.

2.2. Les TIC i les TAC a les aules.

L'escola per poder adaptar-se a les noves necessitats de l'era de la informació i la comunicació, com la formació continua del personal docent o l'aprenentatge de noves eines digitals, s'han d'assolir les competències digitals i de comunicació d'ençà que l'alumnat és petit per aprendre a gestionar la informació i tenir un pensament crític per valorar-la i seleccionar-la de forma correcta.

Les famílies juguen un paper molt important dins de la utilització d'una App mòbil, ja que és necessària la presència d'un adult per poder utilitzar l'app. És important entendre la importància que tenen les noves tecnologies tant a les escoles com a l'educació no formal o informal, ja que no només s'aprèn a l'escola o centres de formació sinó que a l'era digital i amb les noves tecnologies s'està aprenent durant tot el dia a través de les xarxes socials, internet, etc. Es veu per tant, important que les famílies i els agents participants del projecte tinguin la necessitat d'ajudar l'alumnat en el procés d'aprenentatge actual on són tan protagonistes les noves tecnologies.

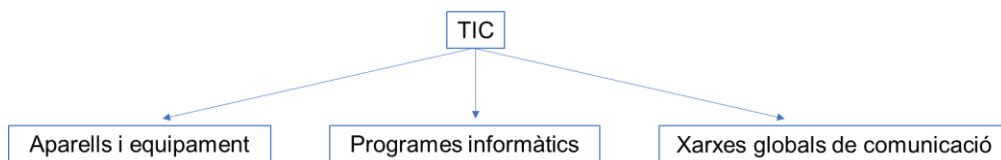
Les competències que s'han d'assolir durant els cursos de primària es treballen de forma transversal a tots els àmbits del currículum d'educació primària. Aquestes competències són: la competència comunicativa lingüística i audiovisual, que es basa en la capacitat d'expressar i comunicar conceptes, pensaments, opinions, etc. en diversos formats; i la competència digital, que és l'adquisició d'habilitats per interactuar amb normalitat en la societat digital en què es viu. A més a més de les competències transversals, hi ha un àmbit digital propi dins del currículum. L'assoliment d'aquestes competències no s'acaba en finalitzar l'educació primària, sinó que continua durant tota l'educació bàsica i obligatòria.

- **La competència comunicativa lingüística i audiovisual** → és la capacitat d'expressar, interpretar i comunicar conceptes, pensaments, fets i opinions, oralment i per escrit, fent servir diferents suports i formats (escrit, audiovisual,

gràfic...) atesa la diversitat de llengües, per interactuar lingüísticament de manera adequada i creativa en diferents contextos socials i culturals.

- **Competència digital** → és l'adquisició d'habilitats imprescindibles per interactuar amb normalitat en la societat digital en què es viu. Inclou destreses referides a instruments i aplicacions digitals; al tractament de la informació i organització dels entorns digitals de treball i d'aprenentatge; a la comunicació interpersonal i a la col·laboració en entorns digitals; i als hàbits, civisme i identitat digital.

Per aclarir termes que poden semblar confusos, s'ha de diferenciar entre les TIC i les TAC. Les TIC, tecnologies de la informació i la comunicació, són les tècniques i els processos que s'utilitzen per crear i transferir informació mitjançant l'electrònica i la informàtica. Les TIC agrupen els elements i les tècniques utilitzades en el tractament i la transmissió de les informacions, principalment d'Informàtica, Internet i Telecomunicacions.

Les TIC aplicades a l'àmbit de l'educació, són el fonament de les tecnologies de l'aprenentatge i el coneixement, les TAC. Es tracta sobretot d'un canvi metodològic que es fa possible amb la mediació de les tecnologies de la informació i la comunicació.

La pedagogia de les TAC es basa en una metodologia renovada adreçada a la creació col·lectiva de coneixement, a l'ensenyament individualitzat i a l'aprenentatge actiu mitjançant la col·laboració. La pedagogia de les TAC pren sentit com a facilitadora de l'expressió i comunicació.

Les TAC permeten que l'alumnat sigui el protagonista en el seu propi aprenentatge, tot experimentant i resolent les seves curiositats amb la recerca de la informació. Sent els protagonistes del mateix aprenentatge, l'alumnat posa en joc moltes habilitats cognitives i afavoreixen l'assoliment de la competència d'aprendre a aprendre, entre d'altres.

Els educadors han de tenir una actitud positiva i oberta, ja que el desenvolupament de les TAC exigeix un reciclatge continu per a poder incrementar els coneixements i adaptar la metodologia als nous recursos tecnològics. A més a més, la docència té una gran rellevància en la selecció de la informació fiable i adequada i són guies en els processos de recerca, anàlisi, selecció, interpretació, síntesi i difusió de la informació que l'alumnat troba disponible a la xarxa.

És doncs molt important que la docència sàpiga utilitzar i dominar les tecnologies de la informació i la comunicació com a eina metodològica. Per això cal que sàpiguen quines són les eines tecnològiques més útils per facilitar l'aprenentatge. Pel fet que les tecnologies són el focus de l'aprenentatge de l'alumnat, no s'ha de treballar a les classes de la mateixa forma que amb el mètode tradicional però incloent eines

tecnològics, ni fer les mateixes explicacions sinó que ha d'haver-hi un canvi metodològic, s'han d'introduir processos d'ensenyament- aprenentatge més innovadors, creatius i motivadors adaptats a les noves eines que ajudin a assolir les competències digitals.

No es pot oblidar que per poder fer aquests canvis ens enfrontem a diferents barreres que dificulten la implementació de les noves metodologies digitals. Hi ha diferents tipus de barreres o dificultats a les quals s'han de fer front com poden ser factors externs que no tenen a veure amb la docència i les que sorgeixen directament d'ells. Aquests factors limitadors de la implementació de les TIC i TAC són de tipus organitzatiu d'espais. És difícil trobar espais a les aules on hi hagi endolls per a tot l'alumnat, les taules són inapropiades per a la utilització d'ordinadors, a molts centres només hi ha connexió a internet i/o ordinadors a les aules d'informàtica, hi ha una gestió ineficient de la reparació de l'equip tecnològic, manca suport econòmic extern per invertir a les TIC. Pel que fa a la docència manca formació sobre les noves tecnologies i noves metodologies, s'usen metodologies tradicionals amb materials innovadors. A més a més, manca sensibilització a les famílies sobre les TIC i TAC.

És important destacar que hi intervenen a més a més, una sèrie de riscos associats a la manca de control i seguretat en col·lectius d'infants i joves. S'ha de tenir present per part del personal docent educar els infants en l'adopció de mesures de seguretat quan utilitzin les eines digitals, com per exemple no donar mai ningú les seves dades personals, crear contrasenyes llargues i complicades, etc. També és important esmentar els riscos que tenen aquests col·lectius quant a l'accés que tenen a continguts inapropiats o perjudicials i l'abús que fan de les tecnologies.

2.3. Context de la necessitat de l'eina didàctica.

A la societat actual la majoria d'informació i del coneixement que ens arriba és en format digital a través de mitjans audiovisuals, telecomunicacions i de plataformes virtuals. L'alumnat del segle XXI està immers a les noves tecnologies i estan envoltats de telèfons, tauletes, ordinadors, etc. És per això que no es pot oblidar que d'igual manera que la societat evoluciona cap a una societat més tecnològica, l'escola també hi està evolucionant.

S'ha de recordar que l'era digital és relativament nova, ja que no és fins a partir del 1981 amb la creació de primer ordinador personal per IBM, quan es parla de revolució informàtica. A les darreres dècades del segle XX els recursos tecnològics no han deixat de créixer i comencen a tenir un paper molt important a les tasques educatives. Les tecnologies digitals van començar a introduir-se a les aules catalanes l'any 2009 gràcies al programa Escola 2.0, que a Catalunya es va dir EduCat 1x1 i més tard va passar a dir-se EduCat 2.0. Actualment s'aposta per la implantació del Pla Tac de Centre.

El Pla Tac de Centre és l'instrument que facilita la planificació en els aspectes organitzatiu, pedagògic i tecnològic, i assigna les responsabilitats associades dins del claustre de professors. Correspon a la direcció del centre impulsar i liderar el Pla Tac de Centre.

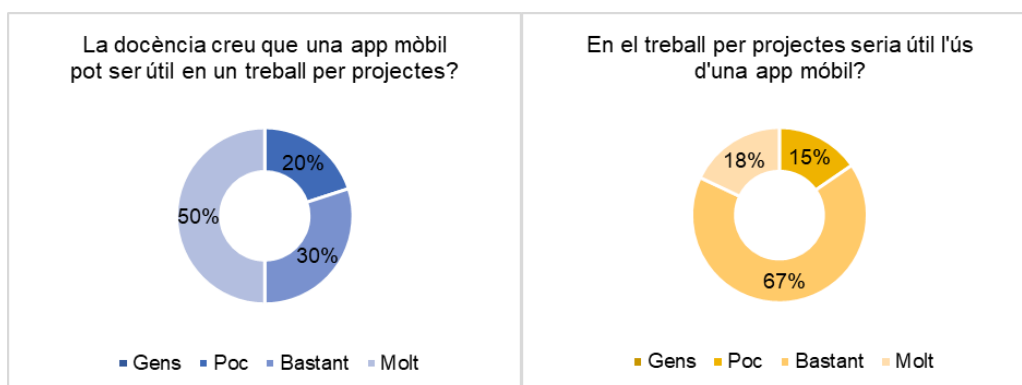
Cada dia els centres educatius i la societat s'estan adaptant a aquestes noves metodologies i maneres de treballar, tot ficant-se a l'era digital, i per això es veu convenient introduir les noves eines tecnològiques dins del projecte. Per poder adaptar les noves tecnologies al projecte es necessària la diagnosi de les necessitats de les persones participants d'aquest. És per això que des de Desos s'han fet diverses eines de detecció tant de les necessitats com de la implicació dels actors participants per tal d'esbrinar si seria o no acceptada una aplicació mòbil al projecte.

Es creu necessària la implementació d'aquesta app sobre el Dret a l'alimentació, ja que és una eina motivadora per l'alumnat i la docència, promou l'aprenentatge autònom i col·laboratiu de l'alumnat i per tant l'assoliment de la competència d'aprendre a aprendre i a més a més, apropa les famílies a participar del projecte d'una forma més directa, acompanyant a l'alumnat durant les activitats realitzades amb aquesta App mòbil.

2.4. Descripció de les necessitats dels centres educatius.

Partint de les necessitats generals dels districtes de Sants Montjuïc i Nou Barris, es necessitava fer una diagnosi de les necessitats dels centres educatius, ja que són els que han d'acceptar o refutar la implementació d'una app mòbil als seus centres. Com a necessitat comuna als centres educatius hi ha la necessitat de garantir uns serveis públics educatius que redueixin les desigualtats i millorin la cohesió social i on no sigui possible la segregació per origen, sexe o per llengua, ja que els contextos són els més vulnerabilitats de la ciutat.

A més, hi ha la necessitat de millorar la qualitat, l'equitat i l'èxit educatiu, amb innovació educativa i treball amb xarxa amb l'entorn. Amb aquesta necessitat és on es veu que la introducció d'una app pugui funcionar, tant per la part d'innovació com per el seu treball en xarxa amb l'entorn. Amb el present projecte també hi ha una adhesió al nou Programa Metropolità d'Educació per a la Sostenibilitat 2014-2020 (PSAMB) amb el repte d'avançar de la informació/coneixement a la capacitat ciutadana per a una acció responsable i transformadora de la societat. En el cas de Primària es treballarà a través de la compra sostenible i la introducció en el menú escolar o familiar d'aliments de qualitat a partir de la disponibilitat i l'accessibilitat que ofereix l'entorn.

En el cas de l'anterior figura, podem observar dos gràfics representatius de l'enquesta realitzada, el de color blau i representatiu a la mostra de docents enquestats, creuen

que en un 20% la implementació d'una aplicació mòbil seria poc útil en el dia a dia de les aules i en la seva aplicació sobre del treball de projectes. D'altra banda, un 30% i un 50% creu que seria bastant i molt útil respectivament. Això ens indica que comença un canvi de mentalitat de la docència, aquesta es veu més capacitada i oberta a noves formacions i a la introducció de noves tècniques d'aprenentatge que els ajudin a realitzar i difondre els aprenentatges curriculars.

Pel que fa al total de la mostra enquestada, podem veure que hi ha una gran acceptació a la introducció d'aquest mètode i només un 15% es mostra reticent a aquesta aplicació.

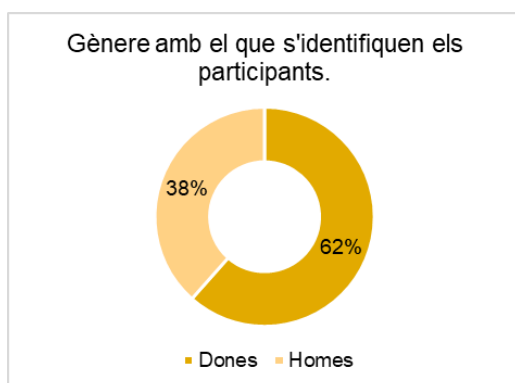
2.5. Descripció dels participants.

Per la diagnosi de la introducció d'una eina didàctica per a la sostenibilitat de les pràctiques educatives formals i no formals en la promoció del dret a l'alimentació s'ha comptat amb la participació de diversos centres que anteriorment van realitzar el projecte, als districtes de Sant Montjuïc i Nou Barris. Els centres on s'han entregat enquestes són: l'escola Ramón cases, Institut Montjuïc, Escola i Institut Lluís Vives, Escola Cal Maiol, Escola Cavall Bernat, Institut Guineueta i Col·legi Camí.

Els participants en aquest projecte d'ús i aplicació d'un recurs tecnològic innovador són en primer lloc els equips docents, encarregats de impulsar i motivar a l'alumnat. Aquest alumnat també és una part vital d'aquesta aplicació, doncs són ells el destí final i un dels principals objectius que volem aconseguir és promoure el dret a l'alimentació a través de l'aplicació d'aquesta metodologia. Normalment, aquests infants es troben distribuïts en grups classe d'entre 25 i 30 integrants, amb una repartició més o menys equitativa pel que fa al gènere.

Per últim, l'últim col·lectiu implicat en l'aplicació per a dispositius mòbils són les famílies, sovint les que controlen i regulen l'ús d'aquests dispositius en franges més joves i a més a més són aquestes famílies les encarregades de l'alimentació a les llars de l'alumnat.

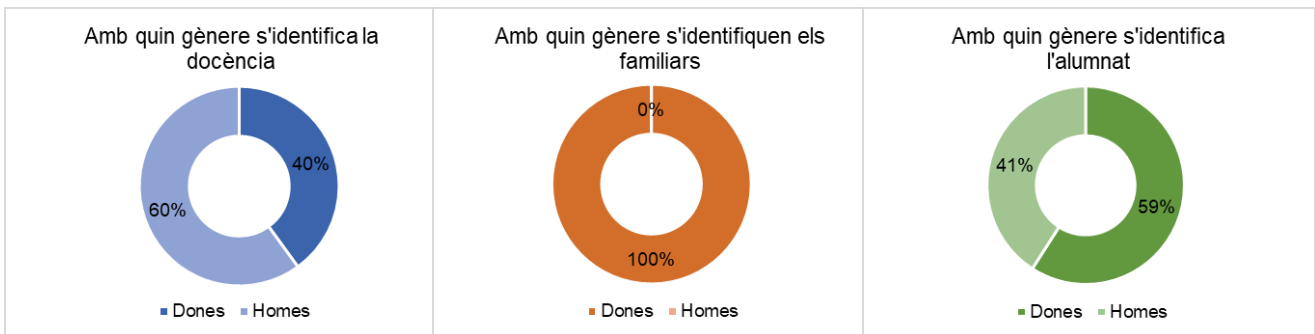
Per tal de què ens fem una idea, de la mostra de col·lectius que hem emprat per a fer l'enquesta i així poder valorar la implementació d'aquesta tecnologia. Primer de tot hem volgut veure doncs el gènere amb el que s'identifica en aquest cas els participants a l'enquesta, i com podem veure és en gran mesura formada per dones. Aquest projecte també té una marcada tendència feminista, així doncs és un dels

principals objectius i punts a tractar.

Com podem veure, la repartició de sexe en l'enquesta realitzada per tal de veure els pros i els contres d'aquest projecte, ha sigut d'un 62% de dones i un 38% d'homes. La participació total ha sigut de 39 persones, i s'ha repartit entre els col·lectius implicats, famílies, alumnat i docència.

Així doncs, si ens parem a mirar el total desglossat, veiem com en gran part dels col·lectius implicats de les famílies es troba format íntegrament per dones, d'altra banda tant equip docent com alumnat els gèneres es troben més repartits i hi ha gairebé una igualtat pel que fa al nombre de persones implicades en les enquestes. Podem arribar a la conclusió doncs que a les llars i cases de l'alumnat, les persones que controlen l'alimentació, tenen contacte amb l'escola i també tenen cura dels i les alumnes són generalment les dones de la família.

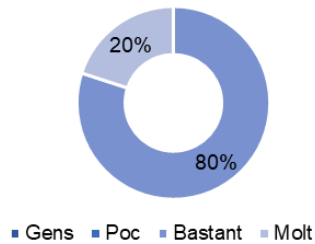

3. Disseny de les avaluacions.

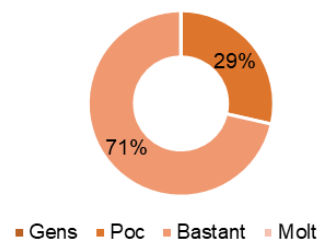
3.1. Canvis per adaptar-nos a les necessitats i revisió de resistències.

A continuació s'han valorat les necessitats i s'han proposat canvis per tal d'arribar a un consens amb les parts implicades en aquest projecte. Cal dir que aquest projecte es troba en una fase inicial i s'estan realitzant aquestes enquestes per tal de valorar l'impacte del projecte i també la seva viabilitat. A través de la mateixa enquesta, s'han realitzat preguntes per tal de generar ítems de millora i adaptar-la a les necessitats dels centres educatius, infants, joves i famílies. En el cas següent, es podran veure diversos gràfics, els que disposen d'una tonalitat blava, fan referència amb la docència, els taronges a famílies, verds a alumnat i els grocs són els que engloben els tres col·lectius anteriors en un mateix gràfic.

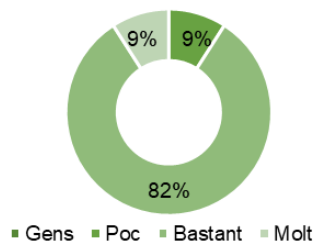
La docència creu que hi ha beneficis en l'ús del mòbil com a eina d'aprenentatge?

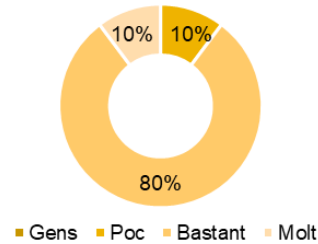
Les famílies creuen que hi ha beneficis en l'ús del mòbil com a eina d'aprenentatge?

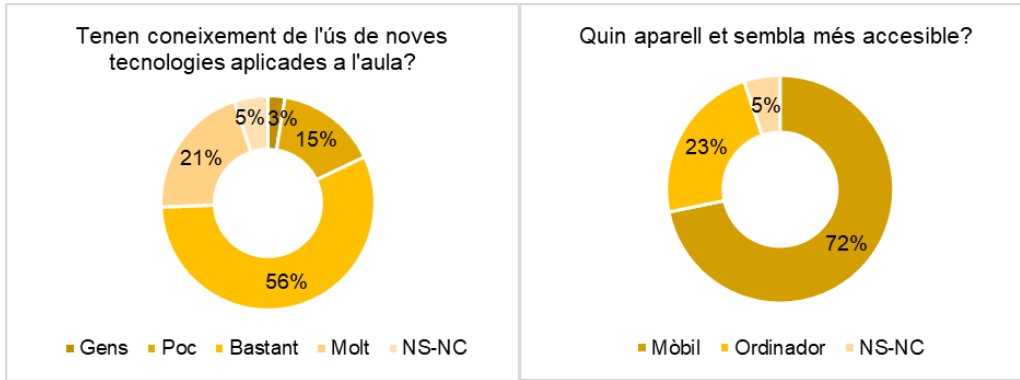
Els alumnes creuen que hi ha beneficis en l'ús del mòbil com a eina d'aprenentatge?

En total es creu que hi ha beneficis en l'ús del mòbil com a eina d'aprenentatge?

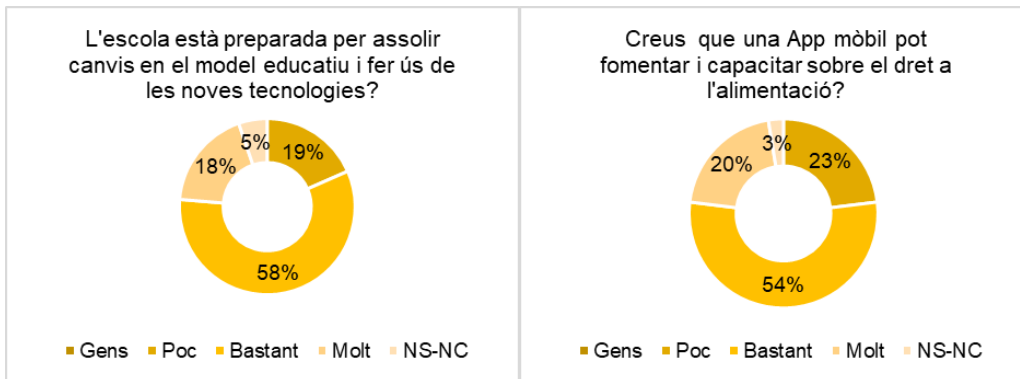

En general, els tres col·lectius implicats en aquest projecte veuen amb bons ulls l'aplicació d'una metodologia nova a les aules i en general creuen que hi ha beneficis en l'aplicació d'aquesta nova tecnologia. La docència creu que hi ha força rang de millora i de benefici en la implementació d'aquesta metodologia, d'altra banda, les famílies no ho veuen amb tan bons ulls, la gran majoria pensa que hi ha bastants beneficis, però un 29% del total creu que els avantatges són més aviat pocs. En total, els beneficis es cataloguen la categoria de bastant, doncs engloba un 80% de la mostra, d'altra banda molt i poc tenen un 10%, mentre que no hi ha ningú que pensi que l'aplicació no genera cap mena de millora ni aprenentatge.

En aquest cas, cal dir que generalment els col·lectius implicats tenen constància de l'ús de noves tecnologies a l'aula, en aquest cas, la pregunta és molt més enfocada a familiars que no pas a docents i alumnes, doncs aquests a l'anar dia rere dia a classe ja en tenen constància. Caldrà veure doncs la disponibilitat i accessibilitat que es disposa des de les aules i des dels centres educatius per tal d'implementar aquestes noves metodologies.

D'altra banda i pel que fa al tema d'accessibilitat, hi ha una clara victòria del telèfon mòbil respecte de l'ordinador (72% de mòbil respecte al 23% de l'ordinador), tots els col·lectius pensen que és molt més accessible tenir un telèfon mòbil intel·ligent que no pas un ordinador, per tant queda bastant evident que l'aplicació haurà de ser per a mòbils o tauletes i no estar pensada per al seu ús en ordinadors portàtils o de sobretaula. Un 5% de la mostra no s'ha volgut pronunciar sobre quin dels dos aparells electrònics els semblava més accessible.

Els col·lectius implicats en aquest primer sondeig pensen en un 58% que l'escola es troba bastant preparada per assolir canvis en la metodologia de l'aprenentatge, hi ha un 18% que creu que es troba molt preparada i un 19% que es troba poc preparada. Això ens fa replantejar alguns aspectes, ja que creiem que les escoles es troben preparades per a implementar aquests mètodes, però en gran part és per culpa de la falta de temps o motivació el que falla i sovint exerceix de resistència clara en contra de l'aplicació de noves metodologies i tècniques d'aprenentatge. Cal dir que a través dels contactes establerts amb els equips docents de diferents escoles, el principal

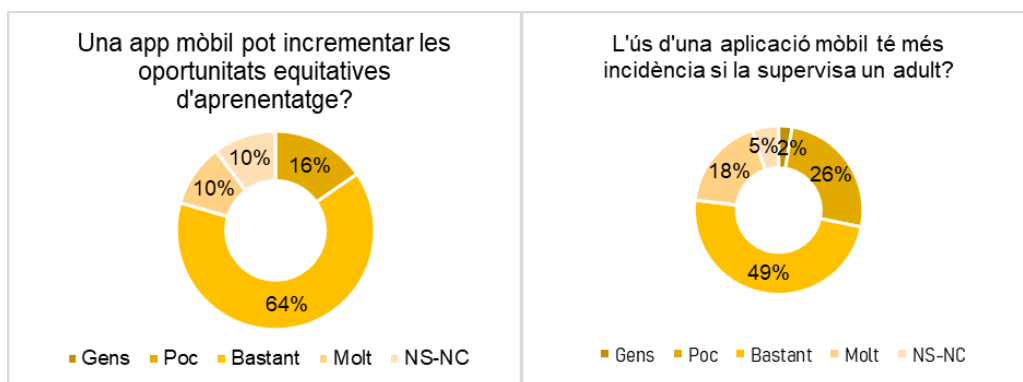
hàndicap que té aquest projecte sobretot és el **temps**. Aquest temps és el que sovint limita l'aplicació de noves eines i es donin per vàlides metodologies i actuacions que d'altres vegades no són del cert innovadores però que al final són efectives.

Si ens parem a observar el segon gràfic, podem veure com un 74% del total de persones enquestades ha respost bastant o molt a la implementació d'una aplicació mòbil per tal d'augmentar la capacitació i fomentar sobre el dret a l'alimentació. D'altra banda, un 23% ha cregut que l'aplicació no seria profitosa i ni fomentaria ni capacitaria sobre el dret a l'alimentació. Per últim un 3% del total de mostra enquestada no ha volgut pronunciar-se sobre l'ús i impacte que tindria aquesta eina.

3.2. Modificacions i propostes de canvi.

Una aplicació d'aquestes característiques és una eina que ens permet treballar partint de la base de la igualtat, perquè com ja s'ha esmentat anteriorment, un telèfon mòbil que suporti aquest programari és relativament accessible i la gran majoria de l'alumnat o les seves famílies en tenen. Aquesta igualtat d'oportunitats es veuria bastant incrementada a partir de l'ús de l'aplicació segons exposa el conjunt de la mostra en l'enquesta realitzada, en un 64% ho creu. Un 16% creu que una aplicació mòbil podria incrementar poc aquesta igualtat d'oportunitats. Per últim, un 10% de la mostra creu que aquest mètode ajudaria molt a millorar i incrementar la igualtat d'oportunitats entre infants i joves.²

L'ús d'una aplicació per a telèfons mòbils, pot augmentar les oportunitats d'aprenentatge, doncs segons el total de la mostra quan hi hagi l'acompanyament per part d'un adult, hi ha una major incidència sobre l'alumnat d'aquesta aplicació mòbil. Ja que es fomenta la motivació i es promou el bon funcionament d'aquesta metodologia. D'altra banda, un 28% de la mostra creu que no es genera cap millora sota la supervisió adulta del seu ús.

3.3. Conclusions i decisions finals

Tancant aquest document, creiem convenient concloure'l amb l'explicació i decisió final de modificar l'aplicació mòbil per a tauletes i telèfons mòbils intel·ligents. Tal com hem vist en les necessitats i resistències de, sobretot l'equip docent, ens veiem en l'obligació d'abans d'executar una metodologia que ens aboqui al fracàs, frenar-la i tornar-la a replantejar de manera que pugui ser útil, eficaç i senzilla d'emprar.

El principal motiu pel qual no es tirarà endavant el projecte ha sigut, és i serà la disponibilitat de temps per a aprendre noves metodologies i potenciar l'ús de noves tecnologies per part de l'equip docent, ja que gairebé sempre els temaris i els plans d'estudi siguin del curs que siguin van molt marcats pel transcurs del curs escolar i sovint ja s'acaben fent a correu. Això comporta que la disponibilitat de temps per a la implementació sigui reduïda i ens obligaria a implementar aquesta nova metodologia de manera ràpida i potser poc eficaç. Per tant, davant d'aquestes impossibilitats s'ha cregut convenient que es durà a terme un pas al costat i tornar a plantejar aquesta visió i manera d'implementar les noves metodologies per a fer-ho d'una forma eficaç, útil i aplicable a gairebé tots els cursos on puguem tenir incidència. Cal dir que a més a més de tots els cursos, també volem arribar a famílies i alumnat. Pel que fa a la família és força complicat i obtenir temps també per a dedicar a una aplicació mòbil potser no és una prioritat en les llars d'infants i joves en barris on les situacions econòmiques són bastant delicades en general. En els termes de l'alumnat, el que més ens inquieta és sobre l'ús que donen a aquests aparells electrònics, els quals serien força diferents dels proposats per la metodologia que es proposava en aquest informe, ja que els infants passen moltes hores del dia davant de les pantalles que tenen en aquests dispositius.